

JO NESBO

KRYSÍ
OSTROV

a jiné povídky

≡ KNIHA ZLIN

Kryší ostrov a jiné povídky

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihazlin.cz
www.albatrosmedia.cz

☰ KNIHA ZLIN

Jo Nesbø

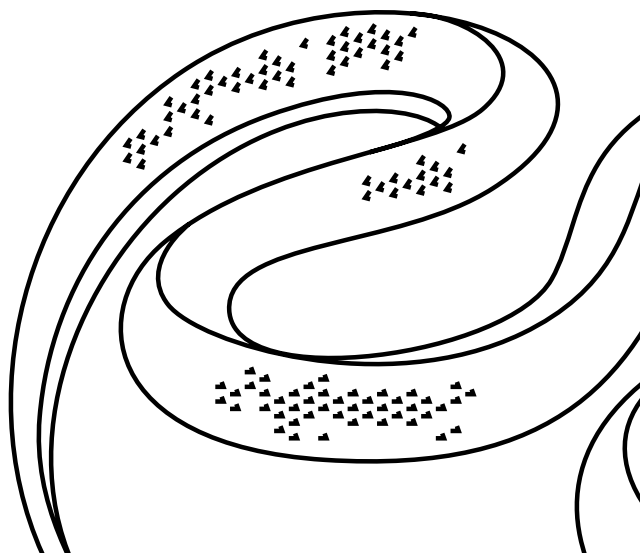
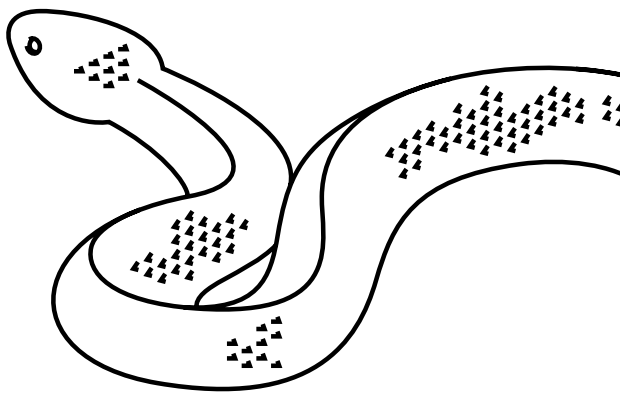
Kryší ostrov a jiné povídky – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

JO NESBØ

KRYSÍ OSTROV A JINÉ POVÍDKY

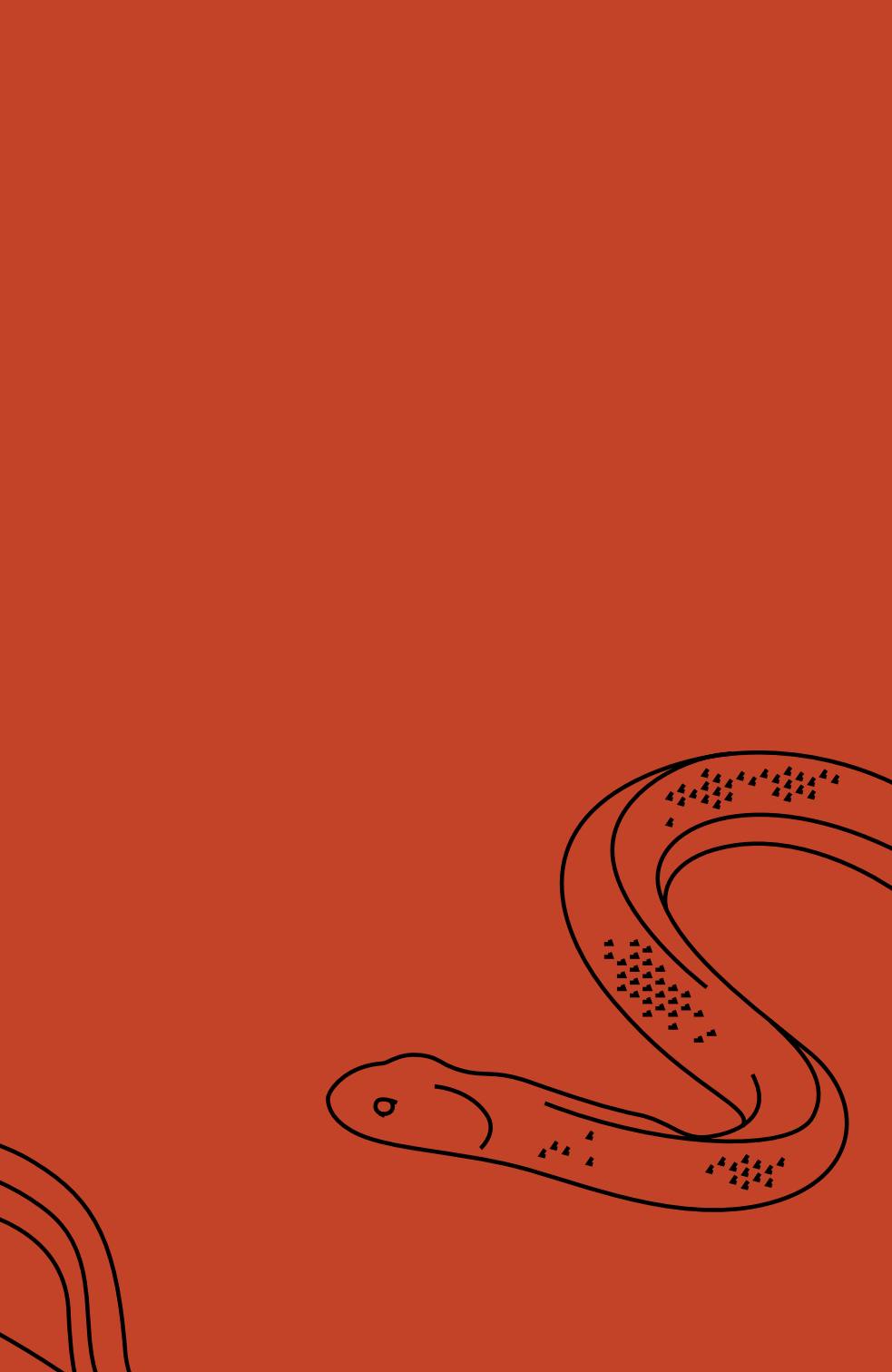

JO NESBØ

KRYSÍ
OSTROV

a jiné povídky

OBSAH

- 9** Krysí ostrov
- 113** Skartovačka
- 151** Cikády
- 223** Sérium
- 243** Černý jezdec

KRYSÍ OSTROV

I

Vlajkové lanko ve větru líně tůká o stožár. Rozhlížím se po městě. Zdá se podivuhodně poklidné. Nicméně ze střechy devadesátipatrového mrakodrapu samozřejmě nejsou vidět lidští mravenci prchající ulicemi nebo lovící jiné lidské mravence. Není slyšet křik těch, které někdo srazil k zemi, nejsou slyšet prosby o smilování, není slyšet cvaknutí kóhoutku. Zato jsou slyšet výstřely. Řev osamělé motorky. A jsou vidět požáry, protože dávno padla tma.

Většina z nich se ovšem odsud shora jeví malá. Hořící auta vypadají jako roztomilé lucerničky zářící ve městě, v němž už víc než před rokem přestalo fungovat pouliční osvětlení.

Doléhá ke mně salva ze samopalu, ozývá se celkem blízko. Jsou mladí, ale naučili se, kdy mají přestat pálit, aby se

zbraň nerozžhavila. Naučili se, co je potřeba k tomu, aby v téhle době přežili. Nebo lépe řečeno: aby žili o trochu déle než ten, kdo potřebuje totéž – jídlo, zbraň, střechu nad hlavou, benzín, oblečení, drogu a ženu nebo víc žen, které předají mužské geny dál. Pomocí kliše se dá říct, že dole vládne džungle. A tahle džungle se teď přibližuje ne každým dnem, nýbrž každou hodinou. Odhaduju, že budovu, na jejímž vrcholu stojíme, pohltí do svítání.

Sem nahoru prchají ti, co můžou. Elita, největší boháči, kteří měli peníze na to, aby si z téhle mizérie koupili lístek. Dívám se na ně, na tu úplně poslední skupinu čtrnácti lidí, všichni netrpělivě hledí směrem k zálivu, odkud má přiletět vojenský vrtulník, jenž kyvadlově přepravuje pasažéry k letadlové lodi *New Frontier*. Na její palubě je místo pro tři a půl tisíce osob, jídlo, léky a všechno, co je potřeba k tomu, aby plavidlo nemuselo čtyři roky nikde přistát. Dnes v noci se tahle loď vydá na otevřené moře a zůstane tam na neurčito. Nevím, kolik stojí jízdenka, jen tuším, že ženy budou mít cenu poněkud výhodnější, neboť padlo rozhodnutí, že na palubě musí být stejný počet zástupců každého pohlaví. Nikdo to nepronesl nahlas, ale jde o výběrovou Noemovu archu.

Přede mnou stojí můj kamarád z dětství Colin Lowe. Jeho žena Liza s dcerou Beth čekají blíž heliportu a hledí do dále. Colin patří k nejbohatším podnikatelům v zemi, vlastní webové domény a další majetek po celém světě, dokonce mu patří i mrakodrap, na němž stojíme. Přesto – jak mi právě sdělil – se dokázal na cestu sbalit za necelých třicet minut.

„Je tam všechno, co budete potřebovat,“ ujišťuju ho.

Tady nahoře panuje nervozita, zmatek, ale také zvláštní vzrušení. Heliport a výstup na střechu střeží těžce ozbrojený uniformovaný příslušník soukromých milicí, jehož platí Colinova firma Lowe Inc. Na ulici a u výtahů hlídají další. Jejich úkolem je zastavit ty, kteří by chtěli vzít budovu útokem v naději, že se dostanou do bezpečí a uniknou gangům – nebo ještě lépe: dostanou se na palubu vrtulníku a na *New Frontier*. Těm, co se o to pokoušejí, těžko jejich postup vyčítat, a stejně tak těžko něco vyčítat těm,

kteří se je snaží zastavit. Každý se bije sám za sebe a za své nejbližší, tak jsme prostě nastavení.

Když jsem kvečer dorazil k budově, byl na ulicích cítit děs a zoufalství. Viděl jsem, jak nějaký muž v obleku nabídl jednomu strážnému u vchodu aktovku nacpanou bankovkami, avšak dotyčný odmítl. Buď proto, že tu byli svědci, nebo proto, že nikdo neví, jestli ty peníze budou mít zítra ještě vůbec hodnotu. Hned za mužem dorazila krásná žena středního věku, zdála se mi povědomá. Nabídl se veliteli strážných a přitom mu připomněla, v kterých filmech hrála.

„Míříme k entropii,“ pronáší Colin.

„Dobře víš, že netuším, co taková slova znamenají,“ odpovídám.

„Druhý termodynamický zákon.“

„Ani tůk.“

„Copak vy právníci neumíte opravdu nic?“

„Umíme uklízet po inženýrech.“

Colin se směje. Právě jsem shrnul naše už víc než patnáctileté symbiotické partnerství v Lowe Inc.

„Entropie,“ opakuje Colin a rozhlíží se po výškových budovách tvořících ve slunečním světle, jež právě mizí v moři, zubatou siluetu. „Entropie říká, že v uzavřeném systému se všechno časem zničí. Pokud opustíš hrad z písku, další den ho vítr a počasí změní. Na jeho místě nevznikne něco ještě fantastičtějšího, nýbrž ho vystřídá plochost, šed. Neživost, bezduchost. Nic. To je entropie, Wille. Jedná se o nejuniverzálnější přírodní zákon vůbec.“

„Zákon o bezzákonnosti,“ podotýkám.

„Tak mluví právníci.“

„Tak mluví filozofové. Hobbes soudil, že bez zákonů, tedy bez společenské smlouvy, se ocitneme v chaosu horším než nejhorší diktatura. A já k tomu dodávám, že měl zřejmě pravdu.“

„Přichází Leviathan,“ přitakává Colin.

„Co je Leviathan?“ ptá se jeho dcera Beth. Přistoupila k nám, aniž jsme si toho všimli. Je jí sedmnáct, o tři roky méně než jejímu bratru Bradovi, který se potuluje někde tam venku. Hodně se podobá mé dceři Amy, ale to není

jediný důvod, proč se mi při pohledu na ni zalévají oči slzami.

„To je příběh o neexistující mořské obludě,“ odpovídám, protože Colin mlčí.

„Jak teda může přicházet?“

„To byl jenom příměr, drahoušku.“ Colin k sobě dceru přivine. „Jistý známý filozof tak popsal společnost, kde neplatí žádné zákony ani pořádky.“

„Takovou, jako je tahle?“ vyzvídá Beth.

Míří k nám muž v polní uniformě. Colin si odkašle. „Běž dělat společnost mamince, Beth, já hned přijdu.“

Dcera poslušně odběhne.

„Poručíku?“ osloví přichozího Colin.

„Pane Lowe,“ odvěti uniformovaný chlapík. Má husté krátké šediny a z vysílačky se mu s praskáním ozývá rozčilený hlas, dotýčný se patrně snaží s poručíkem spojit. „Velitel naší jednotky v přízemí hlásí, že jen tak tak udrží ten dav venku. Mají začít pálit ostrými, kdyby...?“

„Jsou tam gangy?“ ptá se Colin.

„Spíš obyčejní lidé, co doufají, že se dostanou do vrtulníku, pane Lowe.“

„Chudáci. Nestřílejte, pokud to nebude nevyhnutelné.“

„Dobře, pane.“

„Kdy vrtulník dorazí?“

„Pilot hlásí, že tak za dvacet minut, pane.“

„Fajn, informujte nás o přiletu průběžně, aby byli všichni připravení nastoupit, jakmile stroj přistane.“

„Ano, pane Lowe.“

Poručík odchází a já slyším, jak do vysílačky odpovídá: „Rozumím, seržante, ale rozkaz zní neuplatňovat víc síly, než je nutné. Rozumíte? Ano, braňte pozice a...“

Slova se vytrácejí a opět se ozývá měkké tukání vlajkového lanka a siréna policejního auta, jejíž houkání se k nám nese zdola z potemnělých ulic. Oba s Colinem víme, že to není policie, ta už si déle než rok netroufá po setmění na ulicích hlídkovat. S největší pravděpodobností jde o čtyři mladíky se samopaly, kteří jsou sjetí tak akorát, aby si zachovali všechny reflexy, případně si je zostřili, ale zároveň aby se zbavili zábran. Ovšem zábran se jak tihle

predátoři, tak i veškeré obyvatelstvo nejen zbavili, nýbrž je přímo zahodili. Výraz „jednání překračující všechny meze“ už nedává smysl, protože žádné meze dávno neexistují.

A to je také asi jediná omluva pro můj čin.

Dál slyším motorku, musí mít děravý tlumič nebo jak se to jmenuje.

Přidávám plyn a jedu po prázdný avenue, městem, na jih, k jatkám. Motorka rámusí, protože mám prostřelenej vejfuk, musím ho spravit. A taky potřebuju benzín. Ručička palivoměru se drží v červeným poli, není sakra vůbec jistý, že na místo dojedu. Bez svýho gangu rozhodně nechcete skončit uprostřed noci v centru města, to se pak okamžitě proměníte v kořist. Ale co jako, dokud mám šťávu, dokud motor šlape, stojím v potravním řetězci přece jenom o kus vejš. Protože to, co bylo potřeba najít tam nahoře v kopci za mnou, jsem našla. Otvor. Díru do pevnosti. Možná všichni lidi v tý vile za pár hodin skapou, anebo taky ne. Já nikoho nesoudím, jsem akorát posel. Vrčení motorky se rozlívá mezi prázdnými vysokými kancelářskými budovami. Když přidám moc plynu, benzín mi dojde, jenže čím delší dobu strávím tady v centru, tím víc hrozí, že se k něčemu připletu. Stačila mi ta chátka u budovy Lowe, jenom jsem tam drobet zpomalila, a už se mě snažil jeden ten mizera stáhnout ze sedla. Lidi jsou zvířata, zoufalí, vztekli a vyděšení. Do hajzlu. Co se to stalo s tímhle městem, s touhle krásnou velkou zemí?

II

„Vrtulník tu bude za osmnáct minut!“ volá poručík.

„Tisíc osmdesát vteřin,“ podotýká Colin, počítání z hlavy mu šlo vždycky líp než mně.

Od chvíle, kdy se virus objevil, netrvalo dlouho a pandemie zasáhla celý svět a všechno se sesypalo.

Lidé umírali jako mouchy. Nejdřív následkem nemoci a potom kvůli tomu, že se hroutila ekonomika a postupně

i politické a sociální instituce. Pandemie samozřejmě nejtvrději dopadla na chudé, jak tomu bývá u všech negativních jevů. Jako společnost jsme se to snažili nějak zvládnout, ovšem ve chvíli, kdy nastala potravinová krize, propukl boj o zdroje mezi těmi, kteří mají, a těmi, kteří nemají. Nejprve mezi chudými a bohatými, pak mezi chudými a chudými, následně mezi sousedy ve všech vrstvách společnosti, až pro každého nebyli nepřáteli jenom členové rodiny a kamarádi. Obchody s potravinami zely prázdnotou a totéž posléze nastalo v obchodech se zbraněmi, ačkoli výroba pistolí a dalších střelných zbraní se zastavila jako poslední. Pořádková moc, která už i tak zmírala, vzala úplně za své. Nejbohatší lidé se opevnili na venkovských statcích a hradech, nacházejících se často na vyvýšených místech, která umožňovala lepší obranu. Hrstka mimořádně bohatých, jako Colin Lowe, kolaps předvídala dávno před propuknutím pandemie. Členové této skupiny přijali včas potřebná opatření a pořídili si soběstačné soukromé nemovitosti a ostrovy chráněné těmi nejlepšími zbraněmi a vlastními milicemi. Jim virus paradoxně pomohl v boji proti jejich největší hrozbě: mase chudáků a zoufalců. Protože nákaza se bez zábran šířila mezi domácnostmi, kde bydlelo hodně lidí pohromadě a kde nikdo neměl nemocenské pojištění ani peníze na to, aby dodržel karanténní opatření nařízená státními úřady. Když se však křivka nákazy nakonec zploštila a nemoc se stala menším rizikem než rabování, utrpěla tím nejvíc střední třída. Ti, kteří měli něco, co se jim dalo sebrat, ale ne tolik, aby se mohli bránit. A jakmile je ostatní odrbali, začali mnozí z nich sami rabovat. Rabování se zvrhlo v další pandemii. Chudoba, zoufalství, násilí se šířily jako nákaza.

V době propuknutí pandemie jsem vedl právní oddělení Colinovy IT firmy. Virus se rozšířil z východu, z druhé části země, avšak zasáhl nás všechny – většinou společností, zajištěnou vrstvu –, než jsme stihli zareagovat.

Když mi Colin před pěti lety ukázal Krysí ostrov, vězeňský ostrůvek o rozloze přibližně deseti hektarů přímo u letiště, utahoval jsem si z něj, že je *doomsday prepper*, jeden z těch paranoidních bláznů, kteří jsou neustále při-

praveni na nejhorší, na to, že si budou muset poradit dočista sami. Fakt, že takových lidí máme právě v naší zemi tolik, souvisí pravděpodobně s kulturou svobody. Člověk je strůjcem svého štěstí, nikdo ho nezastaví, zároveň mu ani nikdo nepomůže.

„Uvažuju čistě rozumově,“ odpověděl tehdy Colin na moji otázku, jestli náhodou není tak trochu paranoik. „Jsem inženýr a programátor a tihle lidi nepatří k hysterikům, kteří by věřili, že se blíží konec světa. Snažíme se vypočítat pravděpodobnost, že nastane něco nepravděpodobného, stejně jako to děláme v práci. Protože jisté je pouze jedno, totiž to, že časem se stane všechno, úplně všechno. Pravděpodobnost, že se společenské pořádky zhroutí za mého života, není velká, ale na druhou stranu ani zanedbatelná. A když si tuhle pravděpodobnost vynásobím tím, kolik by mě to stálo – finančně i co do kvality života –, získám cenu, jakou bych měl být ochotný zaplatit za pojistku. Takle investice...,“ máchl paží k neúrodnému kamenitému ostrovu s prázdnými betonovými budovami, v nichž si kdysi odpykávali trest vrazi, „... mi za trochu klidnější noční spánek stojí.“

V tu dobu jsem nevěděl, že už tam má uschovanou spoustu zbraní. Nebo že on sám i řada jeho kamarádů ředitelů podstoupila laserovou operaci krátkozrakosti, a to nikoli kvůli vzhledu – počítali totiž s tím, že pokud se zhroutí světový pořádek, bude těžké sehnat brýle nebo kontaktní čočky, a přitom ostrý zrak bude v boji o přežití, který nás výrazně přiblíží době kamenné, naprosto zásadní.

„Proč nebyt připravený, Wille. Když už ne z jiného důvodu, tak aspoň kvůli rodině.“

Já ovšem připravený nebyl.

Není pravda, že rabování se rozšířilo v době, kdy se úřady rozhodly vyprázdnit věznice, které ve skutečnosti představovaly hotové cely smrti, neboť bylo zcela nemožné se v nich izolovat a virus tam řádit zcela bez zábran. Na svobodu se zkrátka nedostalo tolik vězňů, aby takový chaos způsobili sami. Šlo jenom o ten pocit. Pocit, že úřady už nejsou dostatečně silné, že pořádek byl zrušen, že si

brzy budeme muset urvat, co půjde, a to dřív, než to udělá někdo jiný. Nešlo ani o to, že bychom neviděli nebo nechápali, co se děje. Nejednalo se o iracionální strach. Věděli jsme, že pokud pandemii překonáme – přičemž virus už v některých zemích ustupoval –, vrátíme se k běžnému životu. Současně jsme také sledovali, jak strach převládá nad selským rozumem. Nepropukala davová hysterie, jenom lidé jako by vůbec nepřemýšleli. Proto každý individuálně činil volby, které byly pro něj samotného a jeho nejbližší racionální a rozumné, ale pro společnost znamenaly katastrofu.

Někteří se proměnili v bandity a násilníky z čiré nutnosti.

Někteří – jako Colinův syn Brad – proto, že jim to přinášelo potěšení.

Brad Lowe měl během dospívání komplikovaný vztah s otcem. Protože byl prvorozený, Colin od něj očekával, že převezme jeho životní dílo. Jenže Brad prostě neměl předpoklady pro to, aby těm očekáváním dostal. Neoplýval ani otcovým intelektem, ani pracovitostí a chyběly mu i jeho vize a vůle změnit svět. Také neměl jeho vlídnou povahu a schopnost probouzet v ostatních nadšení. Naopak zdědil otcův občas bezbřehý egoismus a vůli neohlížet se při dosahování vlastních cílů na druhé. Ať už šlo o uplácení trenéra otcovými financemi, aby se dostal do školního fotbalového týmu na úkor talentovanějšího spolužáka, nebo o vymámení prostředků z otce na to, co měl být projekt na pomoc znevýhodněným studentům, který chtěl rozjet s kamarády, přičemž získané peníze nakonec, jak se ukázalo, utratil za drogy, ženské a extravagantní mejdany v domě, který si pronajímal mimo univerzitní kampus. Až když rektor kontaktoval Colina a sdělil mu, že mu jeho potomek fyzicky vyhrožoval poté, co se zjistilo, že zfalšoval dokumenty, aby to vypadalo, že složil zkoušky, jichž se ani nezúčastnil, Colin syna z univerzity stáhl.

Brad se toho léta vrátil domů jako absolutní loser. Nemohl jsem si pomoci, bylo mi ho líto. Naše rodiny trávily společně dovolenou na horách v obří dvoupatrové chatě. Celé roky jsme se o její pronájem dělili, ale teď ji Colin

koupil. Mezi otcem a synem panovala mizerná atmosféra, a kvůli tomu Brad ještě hůř vycházel s námi ostatními. Nebyl totiž bezcitný, spíš naopak – emoce jím cloumaly až příliš. Otce miloval a obdivoval. Odjakživa, což bylo všem jasné. Jasnější než to, že Colin syna miloval také. Nyní Bradovy emoce kolísaly mezi zoufalstvím, vztekem, apatickou lhostejností a agresí, kterou obracel vůči všem, co neskákali tak, jak pískal, ať už se jednalo o vlastní rodinu, nás, nebo některého zaměstnance chaty. A právě tehdy jsem v Bradovi objevil onoho druhého Colina. Tu osobu, která přicházela ke slovu, jestliže Colin nedokázal lidi přesvědčit svůdným nadšením a inteligencí: hrozivého Colina, který takřka impulzivně koupil otravného menšího konkurenta a vzápětí společnost zlikvidoval a její zaměstnance poslal do náruče nezaměstnanosti. Když jsem mu sám při několika příležitostech podle práva shodil plány ze stolu, rozvzteklil se natolik, že mi dal málem padáka. Víím to, protože jsem to poznal v jeho temném pohledu – choval se stejně i v dětství, jestliže se mu nedařilo prosadit vlastní vůli.

Do chvíle, než ji nakonec prosadil.

A právě to podle mého názoru Brad zjistil. Zjistil, že pokud se člověk zbaví jistých zábran, vymůže si to, co chce, násilím, výhrůžkami a hrubou silou. Přesně tak přiměl Winstonovic bratry ze sousední chaty, aby mu pomohli zapálit Fergusonovu garáž. Bratři později u policejního výslechu vypověděli, že jim Brad řekl, že pokud to neudělají, zapálí on v době, kdy budou spát, jejich chatu.

Fakt, že Bradem cloumaly silné emoce, se projevoval i v jeho beznadějném dvoření mé dceři Amy. Brad byl do Amy zamilovaný už odmala, jenže místo aby ho takhle dětská zamilovanost přešla, jak bývá obvyklé, s každou letní dovolenou zřejmě jen sílila. Což mohlo samozřejmě souviset s tím, že Amy postupně rostla do krásy, ale třeba také s tím, že Bradovy city neoplácela a její opakovaná odmítnutí ho jen víc ponoukala. Brad si totiž očividně myslel, že na ni má jakési právo.

Jednou v noci mě probudil jeho hlas, ozýval se z chodby před Amyným pokojem. Brad se dožadoval, aby ho Amy

pustila dovnitř, ta však odmítala. Nato Brad opáčil: „Chata patří nám, všechno v ní je moje, takže mi otevři, jinak vás vykopneme a tvůj táta poletí na dlažbu.“

Nikdy jsem se o tom Colinovi nezmínil, vždyť jsem se sám z nešťastné lásky navyvádl spoustu hloupostí, a navíc jsem měl podezření, že Colin by syna potrestal příliš přísně, aby nám ukázal, že něco takového mu nebude tolerovat. Proto se poslední kapkou, kvůli níž jeho pohár trpělivosti přetekl, stalo ono zapálení garáže. Brad sice oficiálně vyvázl s podmínkou a s povinností vyplatit panu Fergusonovi tučnou finanční náhradu, to ovšem vyřídil Colin. Synovi pak jen udělil domácí vězení. Dva dny nato Brad pláchl do města na motorce, kterou dostal k osmnáctinám. Otci ze sejfu sebral značnou sumu peněz a vzal si také klíče od bytu v centru.

„Aspoň vím, kde je,“ vzdychl Colin u snídaně.

O tři měsíce později mi svěřil, že ho policie informovala, že byt padl za oběť jednomu z mnoha požárů řadících v centru a že v něm nebyli nalezeni mrtví. Přesto po Bradovi jako by se slehla zem. Colin syna nahlásil coby pohřešovaného a tlačil na policii, aby po něm pátrala, ta však tou dobou řešila už jenom vyloženě choulostivé případy: pouliční násilí, žhářství a vraždy. Z východního pobřeží se k nám donesly zprávy, že tamní policisté se v některých městech zabarikádovovali na stanicích, které se staly oblíbeným cílem gangů, protože se v nich nacházel arzenál. Kolovaly též zvěsti, že policisté v některých státech úplně přestali chodit do práce a místo toho se shlukují do lupičských band, aby přežili.

Když vláda konečně vyhlásila v celé zemi nouzový stav a Colin se s manželkou a s dcerou Beth přestěhoval do někdejší věznice na Krysím ostrově, dozvěděl jsem se od něj, že prostřednictvím dalších konexí přece jen získal o Bradovi informace. Syn Colina Loweho se stal šéfem lupičského gangu, který si říkal Chaos.

„Proč loupí?“ kroutil Colin hlavou. „Vždyť kdyby přišel za mnou, dostal by všechno, co potřebuje.“

„Možná potřebuje právě tohle,“ namítl jsem. „Potřebuje ti ukázat, že se o sebe postará sám, že v téhle době bez

tvé pomoci přežije, a ještě se prosadí jako vůdce. Stejně jako ty.“

„Hm.“ Colin se na mě zadíval. „Takže si myslíš, že to nedělá prostě proto, že se mu to líbí?“

„Co by se mu mělo líbit?“

„Ta anarchie. Rabování. Ničení.“

„To nevím,“ přiznal jsem.

A byla to pravda.

Zatímco svět kolem nás se hroutil, snažili jsme se já, Heidi a Amy žít v centru co nejnormálnějším životem.

S Heidi jsem se seznámil během studií práv a bylo to snadné. Za pouhé dva večery jsme zjistili, že jsme pro sebe jako stvoření, a za dva roky jsme už s jistotou věděli, že jsme se nemýlili. Takže nebylo co řešit. Vzali jsme se a o tři roky později přišla na svět Amy. Rádi bychom měli víc dětí, ale Samík – který měl brzy oslavit čtvrté narozeniny – se narodil až po čtrnácti letech.

V době řádění viru, kdy byl ve městě vyhlášen lockdown, zkrachovala společnost, jež moji ženu zaměstnávala. Heidi pochopila, že najít si práci na trhu, na němž nezaměstnanost stoupla z pěti procent na třicet, bude složité, protože ekonomická recese dosáhla takové úrovně, jakou odborníci nazývali kritickou, což znamenalo, že klešající spirála se roztáčela čím dál víc. A tak po pandemii, kdy se lidé zase mohli stýkat bez obav z nákazy, rozjela právní pomoc pro znevýhodněné. Zařídila si kancelář u nás doma a za odváděnou práci dostávala zapláceno samozřejmě jen výjimečně. Naštěstí peníze v naší rodině nepředstavovaly problém. Když vedení společnosti Lowe Inc. těsně před vypuknutím pandemie kývlo na nabídku koupě největší IT firmy v zemi, znamenalo to, že já a další interní akcionáři v podstatě nemusíme do konce života vykonávat žádné výdělečné zaměstnání. Dal jsem výpověď a následující týden jsem strávil úvahami o tom, jak naložím se životem. A v téhle době udeřil virus a rozhodl nejen o tom, co bude s mým životem, nýbrž co bude i se životy všech lidí na téhle planetě.

Tak jsem zjistil, že nejsmysluplnější bude pomáhat společně s Heidi ostatním.

Od toho dne sloužila nejen naše kuchyně, nýbrž i náš obývací pokoj a knihovna jako určité krizové centrum pro ztroskotané duše a bizarní existence. Nyní začalo dostávat trhliny též soudnictví. Ačkoli vláda, parlament a soudy zatím jakžtakž fungovaly, bylo jen otázkou času, jak dlouho ještě dokáže policie vymáhat zákony a rozsudky, jak dlouho bude vězeňství zajišťovat odpykávání trestů, a ano, dokonce jestli budeme mít loajální armádu. Parlament rozšířil pravomoci vojenských velitelů, aby mohli lépe hájit majetkové právo, nebo přinejmenším veřejný majetek, a za jiných okolností by nejspíš šlo o první krok na cestě k převzetí moci ze strany vojenských velitelů. Junta by ale navzdory všemu – pokud bychom se řídili společenskou filozofií v *Leviathanu* – byla lepší než anarchie. K tomu však nedošlo. Místo toho vojáci a důstojníci vstupovali do soukromých milicí ustavovaných boháči – vydělávali tam pětinasobek toho, co dostávali jako vojáci z povolání.

I my, kteří jsme nebyli tak bohatí, jsme začali preventivně hájit svůj majetek. Nebo to, co jsme za něj považovali. Připravovali jsme se na nejhorší.

Ovšem na to, co mělo nastat, mě nemohlo připravit nic.

A teď, jak tu stojím na vrcholu mrakodrapu a nasloučám, jestli už neletí vrtulník, pořád v ústech cítím pachutí lana, cítím pach benzínu v garáži a z domu slyším křik svých milovaných. A jsem si hořce vědom toho, že ztratím všechno, absolutně všechno.

„Šestnáct minut!“ křičí poručík.

Přistupujeme s Colinem k okraji střechy a shlížíme na potměšilé ulice. Z dále pořád slyším dozvuk osamocené motorky. Před pouhým měsícem řádila po městě spousta motorkářských gangů, ale současný nedostatek benzínu způsobil, že většina lupičů se vydává na přepady pěšky.

„Takže podle tebe Justice není mrtvá, jenom má provrtné čelo?“ ptá se Colin.

Zvedám k němu pohled. Držet krok s Colinovým mozkiem je těžké, protože však mám trénink od prvního stupně základní školy a vím, jak sledovat jeho asociace, občas ho udržet dokážu. Colin také slyší motorku a automaticky se

mu vybavuje syn Brad a gang Chaos, jehož členové mají na helmách namalovaný nápadný motiv: bohyni spravedlnosti Justicii, tu, co drží v rukách váhy a oči má zavázané šátkem. Jen téhle zeje v čele velká krvavá díra po střele.

„Leží v ringu a rozhodčí odpočítává,“ odpovídám, „ale pořád si myslím, že právní stát může znovu povstat.“

„A já si vždycky myslel, že to je naivní, že dřív nebo později to dopadne takhle, že jedinými lidmi, na které se budeš moct spolehnout, budou nejbližší rodinní příslušníci. Kdo z nás měl pravdu, Wille?“

„Lidé budou proti té tvojí entropii bojovat, Coline. Touží totiž po něčem lepším, chtějí civilizovanou společnost, chtějí *the rule of law*, právní stát.“

„Lidé chtějí pomstu za spáchané bezpráví, od toho jsme tady právní stát měli. A když teď tuhle roli nemá kdo vykonávat, berou pomstu do vlastních rukou. Jen se podívej do historie, Wille. Krevní msty, vendety, v nichž synové a bratři mstí svoje otce a bratry. Z toho jsme vzešli a k tomu se teď vracíme. Protože tak to cítíme, takoví my lidé jsme. Dokonce i ty, Wille.“

„Chápu, co mi tu povídáš, přesto s tebou nesouhlasím. Já kladu rozum a humanismus nad pomstu.“

„Houbeles. Možná se tak tváříš, jenomže já dobře vím, jaké emoce v tobě kypí. A ty zase stejně jako já dobře víš, že emoce nad rozumem vždycky, vždycky zvítězí.“

Neodpovídám, místo toho shlížím na avenue a hledám motorku. Vrčení doznělo, ale vidím pohybující se kužel světla a doufám, že to je ona. Potřebujeme teď světlo a potřebujeme naději. Protože Colin má pravdu. Vždycky má pravdu.

III

Zpomaluju. Tady, o kus dál, už nejsou ani lidi, ani provoz, akorát jak jedu jen se zapnutými parkovačkami, abych budila co nejmíň pozornosti, musím dávat bacha a koukat, kde jsou v silnici díry. Připadá mi praštný, že i když lidem

dávno došel benzín, nejspíš mají hromadu granátů, rány se totiž ozývají s každým dnem častěji.

Brzdím. Ne kvůli výmolu, ale kvůli kapesní svítilně. Před další křižovatkou vartuje nějaký gang. Za ním neslyšně hoří auták.

Do hajzlu, položili přes celou avenue zastavovací pás.

Brzdím ještě víc a dívám se do zrcátka. Fakt že jo, v záři brzdových světel vidím, že jsou i za mnou. Vylézají z domů po obou stranách ulice a rozbalují další zastavovací pás, aby mi zahradili únikovou cestu. Ve vteřině stihnu spočítat, že jich je dvanáct, šest vpředu, šest vzadu, a jenom čtyři z nich jsou očividně ozbrojení, že se pohybují jako mládež a nemají na sobě žádný symbol ani označení, který by mi prozradilo, k jakému gangu patří. Špatnou zprávou pro mě je to, že k zastavovacím pásům se patrně dostali tak, že přepadli některou policejní stanicí, což znamená, že jim v žádném případě nechybí odvaha. A to je akorát jiný slovo pro zoufalství. Dobrá zpráva zní, že se rozestavili nahodile a nijak zvlášť cíleně, a to mi zase napovídá, že buď nemají moc zkušeností, jsou prostě blbí, nebo si myslí, že početní převaha stačí.

Zbejvá mi k nim ještě padesát metrů, zastavuju motorku a sundávám si helmu. Zvedám ji, aby na ni viděli.

„Chaos!“ křičím a doufám, že vidí symbol na helmě.

„Ty vole, to je holka!“ slyším kohosi.

„Tím líp,“ směje se další.

„Dejte pryč ty pásy a nechte mě projet, jinak budete mít problémy!“ křičím dál. Jak jsem čekala, odpovědí je mi salva smíchu. Zapnu dálkový světla. Teď je vidím líp, směska národností a různorodýho oblečení, jako by sem někdo nametl ty, o který žádnej jinej gang nestojí. Vytahuju remingtonku, mám ji připevněnou z boku motorky, a mířím na největšího z nich, pořád je oslepenej, a navíc stojí přímo před zastavovacím pásem. Vybavuju si, kdy jsem pušku použila naposled, jak se mi podařilo vytvořit z očí a vstřelu dokonalej rovnostrannej trojúhelník. Nicméně tehdy cíl visel přede mnou na háku. Stisknu spoušť, výstřel ostře práskne a ten zvuk se odrazí od domovních zdí. Chlápek padne jako pytel nazad na pás a já přidávám plyn, mířím mezi jeho rozta-

žený nohy, a než se ho dotkne přední kolo a já ho přejeďu, stihnu zasunout pušku zpátky do pouzdra a chytit říditka oběma rukama.

Za mnou nepadne jedinej výstřel.

V týhle době nikdo neplejtává municí na ztracenou věc.

Nevím, jestli jedu kolem Adamsova domu vědomě, nemám zrovna benzín na nějaký zajíždky, ale možná potřebuju vidět místo činu, abych si připomněla, proč se chystám udělat to, co mě teď čeká. To je fuk, najednou tam jsem.

Všude ticho, tma. Nezastavuju, jenom zpomalím.

Díra v bráně tam pořád zeje. Díra, kterou jsem udělala já.

Smáčkla jsem rukojeti nůžek na kov a čelisti se zakously do ocelovejch ok brány.

Cítila jsem pohledy všech dvanácti lidí stojících za mnou, cítila jsem pach testosteronu, slyšela jsem nervózní šoupání kanad, který nedokázaly postát na asfaltu v klidu.

„Hni sebou!“ syknul Brad vzrušeně.

Mohla jsem se ho zeptat, co tak spěchá, odseknout mu, že policie se tu neobjeví.

Mohla jsem se ho zeptat, jestli to chce udělat místo mě, říct mu, že pracuju takovým tempem, jaký mi vyhovuje.

Nebo jsem se ho mohla zeptat, jestli se na to celý nevybodneme, a popravdě to označit za blbej nápad.

Jako Bradova zástupkyně jsem měla dát najevo nesouhlas, měla jsem se mu ten nápad pokusit vymluvit. Zpětně jsem o tom dost přemýšlela. Jestli jsem mohla něco změnit. Těžko říct. Protože to sice byl blbej nápad, ale důležitější roli hrálo, že si ho Brad vymyslel sám. Především Brad by nikdy nebyl ochotnej ztratit tvář před ostatními členy gangu a přiznat, že mám pravdu. Ovšem mohla jsem to udělat jako obvykle, předložit mu svoje argumenty tak, jako by to byl jenom výklad jeho argumentů, díky čemuž by pochopil, že mám pravdu, a až by se později ukázalo, že jsem ji fakt měla, sklidil by veškerý uznání. Což by mi nevadilo, hloupej vůdce může bejt dostatečně dobřej, když se naučí odlišovat dobrý rádce od špatnejch. A Brad tuhle schopnost měl. Přestože sám byl jen průměrně chytřej, inteligenci automaticky rozpoznával, měl s ní totiž zkušenosti a zažil

ji zblízka. Nepotřeboval rozumět vašim závěrům, protože inteligence jako by vám koukala z očí. A právě díky tomu, ne díky mojí kariéře kickboxerky jmenoval svým zástupcem v Chaosu holku.

Já se mu nesnažila odporovat ani jsem jím nemanipulovala z toho důvodu, že mi docvaklo, že u tohohle vloupání jde o víc než jenom o jídlo, zbraně, benzín a agregát, kterej možná stojí, možná nestojí v garáži. Docvaklo mi, že Brad tyhle lidi zná. Že mají něco, co nutně potřebuje, že ho nepřesvědčím. A tak jsem držela klapačku. Protože, to přiznávám, nehodlám riskovat svoje postavení v Chaosu, to jediný, co mě drží při životě, kvůli pár zazobanejm bělochům, který sakra ani neznám.

„Tak!“ pronesla jsem, ohnula konce ocelovejch ok a protáhla se na druhou stranu. Dráty mi přitom škrábly kůži i křivák.

Ostatní prolezli za mnou. Brad vzhlížel k tomu baráku zalitýmu měsíčním světlem. Dům měl temná okna. Byly dvě rána. Pokud vůbec lidi v těchhle časech spí, pak právě teď.

Vytáhli jsme zbraně. Samozřejmě existovaly gangy ozbrojený těžším arzenálem, zvláště pokud šlo o policejní nebo vojenský odpadlíky, případně bývalý členy kartelů, co se dostali přes hranice, nicméně ve srovnání s běžnými mládežnickými gangy jsme představovali hotový milice: každej jsme měli samopal AK-47, pistoli Glock 17 a útočnej nůž. Došly nám rakety do bazuky, ale my dva s Bradem jsme měli po dvou ručních granátech.

Bradovi svítily oči jako zamilovanému. Člověk by skoro řekl, že je krasavec. Snad byl hezkej ve spánku, zato v bdělým stavu působilo cosi ve výrazu jeho tváře rušivě, bylo na něm vidět, že se bojí, jako by čekal, že ho někdo praští, jako by člověka nenáviděl ještě předtím, než mu tu ránu vrazí. A tahle tvrdá ledová nenávist a ten strach se s vřelým, krásným a citlivým výrazem střídaly tak rychle, že člověka jenom napadalo, jak je asi tenhle týpek uvnitř. Jo, člověk ho prostě nemohl nelitovat. Nemohl mu odepřít pomoc. A zrovna toho večera, v měsíčním svitu, kterej mu ozařoval dlouhý špinavě blondatý vlasy, se podobal Kurtovi, příjmení nevím, tomu rockerovi, jehož desky si v opilosti přehrával můj nevlastní

fotr. Tehdy hulákal, že každéj by to měl udělat jako Kurt – napsat pár hustejch fláků a potom se odprásknout. Jenže můj otčím nebyl schopnej vytvořit nic, a tak se spokojil jen s tím druhým.

„Seš připravená, Yvonne?“ zadíval se na mě Brad.

Plán zněl, že s Dumbem zazvoním u hlavních dveří, zatímco zbytek party to vezme zezadu. Nepochopila jsem ani, proč máme tu nejspíš spící rodinu budit a proč radši nevyužijeme moment překvapení, ale Brad prohlásil, že pohled na Kolumbijku a zaostalýho trpaslíka otupí jejich ostražitost, protože to jsou lidi tohohle typu. Takoví, co pomáhají, dodal opovržlivě.

Přikývla jsem a Brad si stáhnul přes ksicht kuklu.

Došli jsme s Dumbem ke dveřím a stiskli zvonek. Čekali jsme určitě nejmíň minutu, pak jsem uviděla, jak se nad nima rozsvítila kontrolka na kameře.

„Ano?“ ozval se z reproduktoru ospalej mužskej hlas.

„Tady Grace, chodila jsem s Amy do třídy,“ vymáčkla jsem ze sebe plačtivě. Jména mi řekl Brad a hereckej talent jsem zdědila po Kolumbijce a Kolumbijcovi, o kterých jsem nevěděla ani ň. „A tohle je můj mladší bráška.“

„Co děláte v noci venku a jak jste se sem dostali?“

„Nesli jsme babičce jídlo, ale teď tady o kus dál v ulici stojí nějakej gang a já poznala Amyin dům. Přelezli jsme ostnatej plot. Podívejte se na Sergia.“

Ukázala jsem na trhliny, který jsme vyrobili v Dumbově košili – muselo bejt očividný, že jemu v žilách nekoluje ani kapka latinskoamerický krve.

Nastala odmlka. Muž zřejmě uvažoval. Nebylo neobvyklý, že lidi pod rouškou tmy přenášeli mezi domácnostma jídlo a jiný věci.

„Okamžik,“ pronesl.

Naslouchala jsem krokům na schodech uvnitř, zdálo se, že jde o statnýho chlapa.

Dveře se otevřely. Nejdřív na škvíru, pak dokořán.

„Pojďte dál, já jsem Will. Amyin táta.“

Muž měl modrý oči a vrásky od smíchu, bradku a zrzavý kudrny, díky kterejm vypadal mladší, než asi byl. Brad zřejmě nekecal. Tyhle typy pomáhají lidem. Chlap byl bos,

ale stihnul si na sebe natáhnout obnošený džíný a tričko s logem patřícím nejspíš univerzitě, na který studoval. Prosmýkla jsem se kolem něj, abych mu stála za zády, než dovnitř vejde i Dumbo. Vytáhla jsem pistoli a hlavní ho prudce udeřila do spánku. Nechtěla jsem ho zranit nebo vyřadit, jsem dost vysoká na to, aby za mě tuhle práci odvedl hákovej kop mířenej na hlavu. Chtěla jsem mu akorát ukázat, že tahle holka a ten trpaslík jsou ochotní uchýlit se k násilí.

Vykřiknul a na krvácející ránu na spánku si přitisknul ruku. Namířila jsem na něj.

„Neublížujte mojí rodině,“ zaprosil. „Vezměte si cokoli, jen ne...“

„Pokud uděláte, co vám řekneme, nikomu v domě nezkrvíme ani vlásek,“ odpověděla jsem. A myslela jsem si, že mluvím pravdu.

IV

Cestou do garáže mi krev stékala po spánku na tričko. Na místě mě připoutali k židli, kterou zase připoutali k soustruhu. Holka, co se vydávala za Amyinu spolužačku – přičemž to klidně její spolužačka být mohla –, sáhla na diesellový agregát. Má kolečka, ale váží sto padesát kilo, tak možná uvažovala, jak si ho odnese.

V hlavě mi šrotovalo, co teď dělá Heidi. Zvonek ji také probudil a musela zaznamenat, co se stalo. Odvedla Amy a Sama do bezpečí? Do sklepní místnosti, které říkáme *panic room*, ačkoli je to přísně vzato obyčejná obezděná kóje bez okna a se solidními dveřmi, jež se dají zamknout zevnitř, a kde máme nachystanou vodu a jídlo na týden. Jestliže se ta vysoká holka s černými vlasy chová tak racionálně, sebere akorát to, co potřebuje a co se dá odnést, a vypadne odsud. Její doprovod ze sebe nevypravil ani slovo, jenom ji slepě poslouchal. Vypadal neškodně a nezdálo se, že by ho těšilo ubližovat lidem.

Až když jsem z domu uslyšel Heidin výkřik, pochopil jsem, že jich je víc.

„Slíbila jsi...“ spustil jsem.

„Sklapněte,“ odbyla mě holka a znovu mě praštila pistolí.

Kluk k ní zvedl pohled, ale nic neřekla, jen se na mě dívala. Jako by mě pohledem prosila o odpuštění.

Vzápětí se ve dveřích garáže zjevil chlápek v bílé hokejové přilbě. Vpředu na ní měl namalovanou Justicii.

„Vzkazuje vám, že máte jít dovnitř,“ přetlumočil. V hlasu mu zněl potlačovaný smích.

Kdo to vzkazoval? Nejspíš šéf.

Kluk s holkou zmizeli, chlapík se postavil přede mě. V rukou držel ruskou automatickou zbraň toho typu, který měl najednou snad úplně každý, patrně šlo o spolehlivou věcičku. Kalašnikov. Některé země ho mají na vlajce a považují ho za symbol boje za svobodu. Já se ale při pohledu na něj vždycky otřesu, ten ohnutý zásobník mi připadá perverzní.

„Dám ti pět tisíc, jestliže pustíš mě i moji rodinu na svobodu,“ navrhl jsem mu.

„A na co mi budou?“ zasmál se chlapík. „Koupím si za ně něco v kiosku?“

„Dám ti...“

„Nemusíš mi dávat vůbec nic, boomere, sám si vezmu, co budu chtít.“

Sáhl do police pro moji starou motorkářskou helmu. Sundal si hokejovou přilbu a moji helmu si zkusil. Několikrát sklopil a zvedl hledí. Zdál se s ní být spokojený, svlékl si batoh, který měl na zádech, a helmu do něj strčil.

Znovu jsem z domu zaslechl křik, nedokázal jsem dýchat. Já blbec jsem otevřel a pustil dovnitř Leviathana. Nechtěl jsem dýchat, chtěl jsem umřít. Jenže jsem nemohl, ne teď, věděl jsem, že mě potřebují. Že se musím dostat na svobodu. Zatáhl jsem za pásky, kterými mě holka připoutala k židli, ucítili jsem, jak mi rozřízly kůži a jak mi do dlaní stéká teplá lepkavá krev.

Heidi znovu zakřičela, tak nahlas, že jsem dokázal rozlišit jedno slovo. Jediné slovo. „Ne.“ Zoufalý marný protest vůči tomu, co nastane.

Chlapík se na mě podíval, chytil kalašnikov za hlaveň a přešel po něm rukou tam a zpět, jako by onanoval. Pak se na mě zazubil.

Myslím, že v tu chvíli to začalo. V tu chvíli se moje já, o kterém jsem si myslel, že je neměnné, začalo rozpadat.

Stáli jsme s Dumbem ve dveřích obýváku a koukali se na hnědej jídelní stůl. Byl z tlustejch surovejch prken, takovej trochu selskej styl, ale zaručeně musel bejt drahej jako prase. Podobnej mi v jednom časopise o bydlení ukázala Maria a řekla, že právě takovej si přeje. Jenže tenhle bych samozřejmě na motorce neodvezla. Pohled mi nevyhnutelně zalítnul dál, k ženě. Ležela přivázaná na desce. Ostatní museli někde najít lano, omotali jím desku a ženin krk, hrudník a břicho. Nohy měla pevně přivázaný k nohám stolu a noční košili vyhrnutou pod prsa.

Před ní jsem uviděla záda červenýho křiváku s vyšitým motivem draka, co s rozevřeným chřtánem vylézá z moře. Ragnarova bunda. Ragnar se k nám otočil.

„Tady jste.“

Pod řídkými hladkými vlasy hnědý barvy, o který měl přijít, ještě než oslaví třicítku, se mu leskly oči připomínající oči šelmy, zračilo se v nich cosi zlýho a nebezpečnýho i ve chvíli, kdy se usmíval. Nebo vlastně zvlášt ve chvíli, kdy se usmíval. Možná ne náhodou nazýval Ragnar město „savanou“ a k motorce míval připevněnej dlouhej železnej řetěz s hákem, kterej používal k tomu, čemu říkal „oddělit od stáda nejslabší kus“.

„Vážně?“ opáčila jsem.

„Vážně,“ přitakal a úsměv na tváři se mu ještě víc rozšířil. „Nějaký námitky?“

Viděla jsem, že na mně poznal, že jsem je spolkla. Za možnost bejt členem gangu se platí tím, že člověk musí akceptovat jeho pravidla. Mimo jiný. Ovšem to, co následovalo, v pravidlech nestálo.

„Nastal den D,“ pokračoval Ragnar. „Dumbo, seš na řadě.“

„Cože?“

„No tak. Není čeho se bát.“

Dumbo ke mně tázavě zvednul oči.

„Nemusí,“ pronesla jsem a sama si uvědomila, jak přiškrceně můj hlas zní.

„Musí.“ Ragnar se na mě zadíval vyzývavě a jeho výraz mi sděloval, že zástupcem šéfa měl být on, ne já. Očekával, že vyrukují s protestem a on bude moci vynést trumf, jenže mně už docvaklo, oč jde.

„Bradův rozkaz,“ dodal konečně.

„A kde je Brad?“ rozhlídla jsem se. Všichni jako očarovaní zírali na tu ženskou na stole, i Dumbo. Teprve teď jsem si všimla vykuleného kluka v křesle natočeném k jídelnímu stolu. Nemohly mu být víc než tři čtyři roky, jen tam seděl a čuměl na svoji matku.

„Nahoře,“ odpověděl Ragnar a probodnul Dumba pohledem. „Tak co? Seš připravená, prcku?“

Jedno z O'Learyho dvojčat se k Dumbovi připlížilo zezadu a jediným trhnutím mu stáhlo kalhoty. Všichni se rozchechtali. I Dumbo, jenže ten se tlemí vždycky s ostatními, aby nikdo nepoznal, že nepobral pointu.

„Helemese, skřet je připravená,“ podotknul Ragnar.

Další smích, Dumbo se řehotal nejhlasitěji.

„Dumbo, pověz Yvonne, že seš nachystaná!“ Ragnar se na mě podíval.

„Jsem nachystaná!“ vyhrknul Dumbo vyhecované pozorností ostatních. Na ženu na stole upíral skelný pohled.

„Do hajzlu, Dumbo,“ oslovila jsem ho. „Přece ne...“

„Odmítáš uposlechnout rozkaz, Yvonne?“ uchechtнул se Ragnar. „Je tohle vypovězení poslušnosti?“

„Jsem nachystaná!“ zakřičel Dumbo znovu. Rád opakoval věty, o kterých si myslel, že už je zvládá. Ostatní ho v tu chvíli zvedli na židli, pustili muziku víc nahlas a hecovali ho.

Ve mně se vařila krev. Pokud člověk nechá rozhodovat horkou hlavu v boxerském zápase, prohraje. A tak jsem to řekla jenom potichu, i když dost nahlas na to, aby to Ragnar zatraceně dobře slyšel.

„Tohle se ti sakra vrátí, Ragnare.“

Zavrzaly nohy židli. Ženská ležela na stole s hlavou otočenou ke straně, dívala se na chlapečka. Po tvářích jí tekly slzy a cosi šeptala. Neodolala jsem, přistoupila jsem blíž, abych slyšela její zdánlivě klidnej, přesto roztřesený hlas:

„Nic se neděje, Samíku. Nic se neděje. Zavři teď oči. Mysli na něco hezkého. Na něco, co bys zítra rád dělal.“